

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

16 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 16 kwietnia 2024 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej M. S. i W. S.

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z 2 października 2020 r., IV Ca 625/18,

w sprawie z powództwa M. S. i W. S.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu Warszawa - Praga w Warszawie do ponownego
rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

Roman Trzaskowski

Agnieszka Piotrowska

Karol Weitz

UZASADNIENIE

Powodowie M. S. i W. S. wnieśli o zasądzenie od pozwanego Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 12.524,74 CHF wraz z odsetkami i kosztami postępowania.

Pozwany Bank wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie postanowieniem z dnia 20 lipca 2017 r. sprawdził wartość przedmiotu sporu i ustalił, że na dzień wytoczenia powództw wynosiła ona kwotę 49 181,00 zł.

Powodowie w dalszym piśmie procesowym rozszerzyli pierwotne żądanie wniesione w pozwie i ostatecznie zażądali zasądzenia dodatkowej kwoty 211,65 CHF wraz z odsetkami. Stanowisko to następnie podtrzymali na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 r.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powodowie M. S. i W. S. w dniu 20 września 2007 r. zawarli z Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę o kredyt dewizowy mieszkaniowy nr [...]. Na podstawie tej umowy pozwany bank udzielił im kredytu w wysokości 220 265,00 CHF celem sfinansowania zakupu lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym położonego w W. przy ul. [...]. Kredyt został uruchomiony w dniu 3 października 2007 r. Wypłata kwoty kredytu nastąpiła na rachunki bankowe powodów wskazane przez nich w umowie, które prowadzone były w złotych polskich, natomiast spłata kredytu odbywała się we frankach szwajcarskich.

W ocenie Sądu Rejonowego, brak było podstaw do uznania, że umowa z dnia 20 września 2007 r. jest nieważna. Pozwany bowiem na jej podstawie oddał do dyspozycji powodów kwotę 220 265,00 CHF, natomiast powodowie z tej kwoty skorzystali, gdyż została ona wypłacona na wskazane przez nich rachunki bankowe.

Sąd zakwestionował stanowisko o braku oddania do dyspozycji powodów kwoty udzielonego kredytu, gdyż pozwany wypłacił kwotę udzielonego kredytu, natomiast bez znaczenia pozostaje waluta, w której kwota ta została wypłacona.

Powodowie mogli bowiem wskazać dowolny rachunek bankowy, na który powinna zostać wypłacona kwota udzielonego kredytu, co wynikało z art. 3.07.3 Umowy.

Powodowie podając rachunki bankowe w złotych polskich musieli liczyć się z tym, że bank udzielający kredytu dokona przewalutowania kwoty udzielonego kredytu. Nie może to jednak prowadzić do wniosku, że bank nigdy nie oddał do ich dyspozycji kwoty kredytu udzielonego we frankach szwajcarskich. Wskazanie przez powodów rachunku bankowego jest właśnie zamanifestowaniem dysponowania tą kwotą przez kredytobiorców, zaś przekazanie kwoty kredytu na wskazany rachunek potwierdza fakt oddania jej do dyspozycji kredytobiorców. Oczywiście może mieć miejsce sytuacja, w której suma oddana do dyspozycji kredytobiorcy będzie większa niż kwota faktycznie przez niego wykorzystana i w tej sytuacji zastosowanie znajdzie art. 77 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 1997 r. Nr 939, poz. 140), który umożliwia bankowi pobranie dodatkowej prowizji.

W niniejszej sprawie kwota 220 265,00 CHF została oddana do dyspozycji powodów wraz z zawarciem umowy kredytowej, zaś wykorzystanie tej sumy zgodnie z celem umowy kredytowej nastąpiło z chwilą uruchomienia kredytu, co nastąpiło w dniu 3 października 2007 r. Okoliczność wypłaty kredytu w innej walucie niż ta, w której udzielono kredytu, nie ma znaczenia dla oceny ważności umowy, bowiem kredytodawca realizował jedynie żądanie kredytobiorców co do formy przekazania środków pieniężnych.

Z tych względów Sąd pierwszej instancji uznał, że zawarta przez strony umowa kredytu z dnia 20 września 2007 r. jest zgodna z wymaganiami art. 69 ust. 1 Prawa bankowego. Ponadto, zawiera wszystkie elementy przedmiotowo istotne określone w art. 69 ust. 2 Prawa bankowego, w szczególności dokładnie określa kwotę i walutę kredytu (art. 69 ust. 2 pkt 2 Prawa bankowego) oraz zasady i termin spłaty waluty (art. 69 ust. 2 pkt 4 Prawa bankowego), w tym walutę, w której kredyt jest spłacany (art. 3.09.3 Umowy).

Sąd Rejonowy podkreślił, że powodowie zawarli umowę kredytu walutowego, który nie jest tożsamy z kredytem indeksowanym do waluty. W umowie tej wyraźnie wskazano kwotę kredytu określoną we frankach szwajcarskich, zaś zwrot tej kwoty

miał również nastąpić we frankach szwajcarskich. Tym samym, brak podstaw, aby kwestionować jej zgodność z powołanymi przepisami Prawa bankowego określającymi elementy przedmiotowo istotne umowy kredytu bankowego.

Sąd pierwszej instancji oceniając zarzut naruszenia zasady walutowości odniósł się do treści art. 358 § 1 k.c., w brzmieniu na dzień zawarcia umowy kredytu, tj. na dzień 20 września 2007 r., który przewidywał zakaz oznaczania zobowiązań pieniężnych w walucie obcej. Zauważył jednak, że wyjątki od zasady walutowości były przewidziane w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 ze zm.). Zgodnie z art. 3 ust. 3 powołanej ustawy (w brzmieniu na dzień zawierania umowy kredytowej), ograniczeń określonych w art. 9 nie stosowało się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem banków lub innych podmiotów mających siedzibę w kraju, w zakresie działalności podlegającej nadzorom: bankowemu, ubezpieczeniowemu, emerytalnemu lub nad rynkiem kapitałowym, sprawowanym na podstawie odrębnych przepisów, prowadzonej przez te podmioty na rachunek własny lub rachunek osób trzecich uprawnionych na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego do dokonania obrotu dewizowego podlegającego tym ograniczeniom. Zgodnie natomiast z § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 września 2002 r. w sprawie ogólnych zezwoleń dewizowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 154, poz. 1273 ze zm.), zezwala się na dokonywanie w kraju, między rezydentami, rozliczeń w euro i innych walutach wymienialnych, o ile jedną ze stron rozliczenia jest konsument w rozumieniu art. 22¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93, ze zm.). Zdaniem Sądu, powołane przepisy stanowiły wyjątek od zasady walutowości określonej w art. 358 § 1 k.c. i pozwalały na określenie zobowiązania kredytowego w walucie obcej.

Odnosząc powyższe rozważania do treści art. 58 § 1 i 2 k.c. Sąd pierwszej instancji uznał, że brak było podstaw do stwierdzenia, że umowa kredytu nr E0041596 z dnia 20 września 2007 r. była sprzeczna z ustawą lub zasadami współżycia społecznego bądź miała na celu obejście ustawy, a więc że zachodzą przesłanki do stwierdzenia jej nieważności.

Sąd Rejonowy uznał także, iż umowa kredytu z dnia 20 września 2007 r. nie zawierała niedozwolonych postanowień umownych.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że charakteru takiego nie ma klauzula przeliczeniowa zamieszczona w art. 3.07.3 Umowy, albowiem powodowie mogli dokonać wyboru rachunku bankowego prowadzonego we frankach szwajcarskich i uniknąć zastosowania wskazanej klauzuli. Zauważył, że spłata kredytu następowała we frankach szwajcarskich, a sposób przeliczenia spłaty dokonanej w złotych polskich określony w art. 3.09.3 Umowy nie znajdował zastosowania w przypadku dokonywania jej we frankach szwajcarskich. Powodowie korzystając z tej możliwości mogli dokonywać spłaty w walucie kredytu i dzięki temu unikać zastosowania wskazanej klauzuli przeliczeniowej. Tym samym, dla rozstrzygnięcia sprawy bez znaczenia pozostaje prawidłowość zastosowania klauzul przeliczeniowych określonych w tej umowie, a przede wszystkim dopuszczalność zastosowania różnych kursów (kupna w art. 3.07.3 Umowy oraz sprzedaży w art. 3.09.3 Umowy), bowiem ich zastosowanie zależy jedynie od wyboru powodów.

Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska powodów dotyczącego zakazu waloryzacji kwoty kredytu. Zwrócił uwagę, że w niniejszej sprawie zarówno kwota kredytu, jak i kwota podlegająca zwrotowi na rzecz kredytodawcy zostały oznaczone w walucie obcej, a zatem nie następowała tutaj waloryzacja świadczenia. Powodowie uzyskali określoną kwotę kredytu i taką kwotę kapitału (powiększoną o należne odsetki) musieli spłacić. Z tych samych względów, niezasadne jest stanowisko dotyczące obowiązku zwrotu kwoty wyższej od kwoty wykorzystanego kredytu, gdyż kwota ta została ustalona w walucie obcej i nominalnie kwota ta stanowi kapitał, który musi zostać zwrócony kredytodawcy, a w konsekwencji to właśnie ta kwota stanowi podstawę obliczenia wysokości należnych odsetek. Ustalenia dotyczące kwoty związanej z obsługą kredytu wyrażonej w złotych polskich nie mogą mieć znaczenia dla oceny ważności umowy walutowej, w której kwota udzielonego kredytu została

ustalona w walucie obcej i w takiej walucie kredyt jest spłacany, a z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Z tych względów wyrokiem z dnia 18 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie oddalił powództwo M. S. i W. S. przeciwko Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W..

Apelację od tego wyroku Sądu Rejonowego wnieśli powodowie, którą Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 2 października 2020 r. oddalił.

Sąd Okręgowy ocenił, że Sąd pierwszej instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i uznał je za własne, podzielił także dokonaną przez ten sąd ocenę prawną roszczenia powodów

Sąd Okręgowy zaznaczył, że w związku z tym, iż zarzut abuzywności klauzuli ryzyka walutowego pojawił się dopiero po wniesieniu apelacji, nie był on ani przedmiotem analizy Sądu Rejonowego ani też nie było prowadzone w tym zakresie postępowanie dowodowe.

Powodowie wskazywali, że z powodu braku pełnej informacji o skutkach zmiany kursu franka szwajcarskiego, w tym o wpływie tej zmiany na wysokość kwoty kredytu i jego oprocentowania, nie mogli oszacować ekonomicznych konsekwencji zaciąganych zobowiązań.

W ocenie Sądu Okręgowego, zarzut ten nie był zasadny, co wynika ze specyfiki tego rodzaju umów kredytowych. Ponadto w dacie zawierania przez kredytobiorców umowy, całkowitych kosztów kredytu nie zna również bank. Wzrost kursu na przestrzeni lat mógł powodować wzrost kosztów obsługi kredytu, ale jednocześnie równie prawdopodobna była sytuacja, że kurs waluty by spadł, a zatem ryzyko kursowe obciążało w pewnym stopniu również pozwanego.

Sąd drugiej instancji podniósł, że umowa z 20 września 2007 r. nie zobowiązywała powodów do zapłaty pozwanemu, tytułem zwrotu kredytu, sumy pieniężnej stanowiącej równowartość określonej sumy franków szwajcarskich. Wręcz przeciwnie kredyt został udzielony w walucie CHF i taką walutę spłaty kredytu strony ustaliły w umowie. Pozwany nie mógł żądać spłaty kredytu w złotych polskich,

a jedynie powodowie mogli zdecydować, że będą dokonywać spłat w walucie krajowej. Nawet gdyby zatem uznać, że postanowienie dotyczące spłaty kredytu w złotych polskich, z uwagi na zastosowaną w nim klauzulę przeliczeniową, było nieprawidłowe, to niewątpliwie nie miało miejsce naruszenie zasad dobrych obyczajów ani rażące naruszenie interesów powodów jako konsumentów, skoro powodowie mieli wybór między dwoma różnymi sposobami spłaty kredytu, a tym samym mieli możliwość uniknięcia spornej klauzuli przeliczeniowej, z czego zresztą skorzystali.

Tym samym, zdaniem Sądu Okręgowego, powołanie się na abuzywność klauzuli walutowej przez powodów nie może prowadzić do podważenia ważności, lub skuteczności umowy kredytu zawartej przez nich z pozwanym i uwzględnienia roszczeń zgłoszonych przez nich w niniejszej sprawie.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 2 października 2020 r. złożyli powodowie, zaskarżając go w całości. Zarzucili naruszenie art. 65 k.c. w zw. z art. 353 k.c. i art. 69 ust. 1 Prawa bankowego oraz art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 353¹ §1 k.c. i art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 8 Prawa bankowego oraz art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, a także art. 69 ust. 2 pkt 8 Prawa bankowego oraz art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 353¹ § 1 oraz art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 8 Prawa bankowego, a także art. 385¹ § 1 k.c., oraz art. 385¹ § 1 k.c. i art. 385 § 2 k.c. w związku z art. 4 ust. 2 i art. 5 Dyrektywy Rady 93/13/EWG a także art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 385 § 2 k.c.

Na tych podstawach wniesli o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania, względnie o uchylenie ww. wyroku w całości i jego zmianę przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów (na zasadzie solidarności) kwoty 12736,39 CHF wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kluczowe znaczenie dla oceny zasadności skargi kasacyjnej powodów miał zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 58 § 1 w zw. z art. 385 § 2 k.c. skutkującego brakiem uznania umowy o kredyt dewizowy mieszkaniowy nr [...] z dnia 20 września 2007 r. za nieważną w sytuacji, w której nie poczyniono ustaleń, czy przed zawarciem tej umowy pozwany bank przedstawił powodom w sposób zrozumiały informacje, które pozwoliłyby im uświadomić sobie ryzyko walutowe, które podjęli i jego konsekwencje ekonomiczne.

Zarzut ten, który należy ocenić jako trafny, skorelowany jest z również zasadnym zarzutem naruszenia art. 385 § 2 k.c. i art. 385¹ § 1 k.c. w z zw. z art. 4 ust. 2 i art. 5 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. poprzez przyjęcie, że pozwany bank nie miał obowiązku przekazać powodom informacji o ryzykach związanych z oferowanym produktem w sposób pozwalający na rzeczywiście świadome podjęcie przez nich decyzji o skorzystaniu z oferowanego produktu, w szczególności co do potencjalnych negatywnych konsekwencji ekonomicznych związanych z takim ryzykiem.

Zarzuty te są uzasadnione, gdyż rzeczywiście Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, dzieląc ustalenia faktyczne i ocenę dowodów Sądu pierwszej instancji i przyjmując je za własne nie zwrócił uwagi na konieczność poczynienia ustaleń co do obowiązku informacyjnego banku w zakresie ryzyka kursowego, a także co do okoliczności, czy kredytobiorcy byli świadomi tego ryzyka związanego ze zmianą kursu waluty i jego konsekwencji na przyszłość.

Powyższe uchybienie Sądu Okręgowego miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i przesądziło o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku oraz przekazaniu sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów – zasadzie prawnej – z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21 (OSNC 2021, nr 9, poz. 56) przesądził, że niedozwolone postanowienie umowne (art. 385¹ § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu

skuteczność z mocą wsteczną. Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

Stanowisko to Sąd Najwyższy doprecyzował w wyroku z dnia 25 lipca 2023 r., II CSKP 1487/22 (niepubl.) przyjmując, że jeżeli bez niedozwolonych postanowień umowa nie może obowiązywać, a jej upadek naraża konsumenta na szczególnie niekorzystne konsekwencje, w świetle okoliczności istniejących lub możliwych do przewidzenia w czasie sporu, z uwzględnieniem rzeczywistych i bieżących interesów konsumenta i z zastrzeżeniem, że do celów tej oceny decydująca jest wola wyrażona przez konsumenta w tym względzie, Sąd powinien podjąć działania zmierzające do ochrony konsumenta przed owymi rażąco negatywnymi konsekwencjami.

Klauzula ryzyka walutowego podlega kontroli pod kątem abuzywności, jeżeli jest nietransparentna, co należy oceniać z uwzględnieniem informacji udzielonych konsumentowi przed zawarciem umowy. Klauzula taka może być uznana za abuzywną, jeżeli nakłada na kredytobiorcę nieograniczone ryzyko walutowe, jeżeli nie zostało ono zrównoważone innymi postanowieniami umownymi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22, niepubl.).

Odnosnie do obowiązku informacyjnego banku w związku z zaciągnięciem kredytu indeksowanego do waluty obcej lub denominowanego w tej walucie Sąd Najwyższy wypowiadał się wielokrotnie, a w wyroku z dnia 28 lutego 2023 r., II CSKP 763/22 (niepubl.) szczegółowo wyjaśnił, że aby obowiązek ten został spełniony nie wystarczy informacja pozwalająca konsumentowi na zrozumienie, że w zależności od zmian kursu wymiany zmiana parytetu pomiędzy walutą rozliczeniową a walutą spłaty może pociągać za sobą niekorzystne konsekwencje dla jego zobowiązań finansowych ani przedstawienie mu ewentualnych wahań kursów wymiany. Nie wystarczy także przekazanie konsumentowi informacji nawet licznych, jeżeli opierają się one na założeniu, że równość między walutą rozliczeniową a walutą spłaty pozostanie stabilna przez cały okres obowiązywania umowy. Również niewystarczające jest podawanie „uspokajających” informacji o historycznych

wahaniach waluty indeksacji w okresie nieproporcjonalnym do przewidywanego czasu trwania umowy kredytu, czy też ogólne stwierdzenia o wpływie silnej deprecjacji waluty na wysokość zadłużenia, lub nawet rat bez zobrazowania owego wpływu konkretnymi wyliczeniami.

Dla spełnienia wymagania transparentności kluczowe znaczenie ma uświadomienie konsumentowi, że silna deprecjacja waluty krajowej może pociągać za sobą konsekwencje trudne do udźwignięcia przez konsumenta, a prawidłowa informacja powinna uświadamiać mu – wyraźnie i z należytą powagą – że ryzyko silnej deprecjacji jest trudne do oszacowania w perspektywie długookresowej i nie powinno być lekceważone, tj. pozostaje realne. Prawidłowe poinformowanie konsumenta powinno również zwracać uwagę na powagę tego zagrożenia w aspekcie możliwego rozmiaru deprecjacji waluty krajowej, a w szczególności podkreślać, że może być ona gwałtowna i drastyczna, z uwzględnieniem sytuacji majątkowej konkretnego konsumenta, decydującej o tym, jaki stopień deprecjacji waluty przeliczeniowej przekraczać będzie granice jego zdolności do spłacania kredytu. Konsument powinien być uświadomiony, że deprecjacja taka może powodować utratę zdolności do spłaty kredytu, z czym wiąże się poważne ryzyko utraty nieruchomości obciążonej hipoteką zabezpieczającą spłatę kredytu. Jeżeli umowa przewiduje mechanizmy ograniczające lub łagodzące ryzyko kursowe, konsument powinien być też odrębnie poinformowany o zasadzie ich działania i krokach, które powinien podjąć w celu skorzystania z nich.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się także, że nawet przestrzeganie przez bank obowiązującego w dacie zawarcia umowy standardu wynikającego z rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego dotyczącej dobrych praktyk w zakresie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie wydanej w 2006 r., nie wyklucza oceny, iż bank nie udzielił konsumentowi należytej informacji, a ocena ta może przesądzać o nietransparentności klauzuli ryzyka walutowego. Istotne jest, że bank powinien udzielić konsumentowi takich informacji, aby ten mógł podjąć decyzję ze świadomością o przyjętym na siebie tak ogromnym ryzyku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r., II CSKP 820/23, niepubl.

i powołane tam orzecznictwo: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22 i z dnia 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2022 r., I CSK 2071/22, niepubl.).

Obecnie można uznać, że stanowisko to jest utrwalone zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18, niepubl., z dnia 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22, z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22, niepubl., z dnia 24 czerwca 2022 r., II CSKP 10/22, niepubl., z dnia 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22, niepubl.; zob. także wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 10 czerwca 2021 r., C-776/19-C-782/19, BNP Paribas Personal Finance, pkt 99-103, teza).

Odnosząc te rozważania do okoliczności niniejszej sprawy należy uznać, że takich ustaleń nie poczynił zarówno Sąd pierwszej instancji, jak i Sąd drugiej dzieląc ustalenia Sadu Rejonowego i przyjmując je za własne, a ułomność ustaleń co do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia lub ich niekompletność powoduje, że niemożliwa jest ocena trafności zastosowania prawa materialnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 128, z dnia 20 kwietnia 2004 r., V CK 92/04, niepubl., z dnia 27 października 2017 r., II CSK 25/17, niepubl., z dnia 15 marca 2018 r., III CSK 398/16, niepubl., z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CSK 399/17, OSNC 2019, Nr 2, poz. 21, z dnia 19 grudnia 2019 r., IV CSK 496/18, niepubl.).

Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy wyjaśnienia wymaga to, czy pozwany bank spełnił obowiązek informacyjny w zakresie ryzyka walutowego w sposób opisany szczegółowo w przedstawionym orzecznictwie, w szczególności czy przedstawił powodowi w sposób wyczerpujący i zrozumiały informacje, które pozwoliłyby im uświadomić sobie ryzyko jakiego się podejmują oraz jego konsekwencje ekonomiczne na przestrzeni całego okresu, na jaki kredyt ten został zawarty. Należy także poczynić ustalenia faktyczne co do okoliczności, czy powodowie w sposób świadomy wyrazili zgodę na tak opisane ryzyko walutowe i godzili się na konsekwencje ekonomiczne z nim związane. Dopiero

w tak ustalonym stanie faktycznym będzie możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego.

W świetle tego, co wskazano powyżej ocena pozostałych zarzutów sformułowanych w skardze kasacyjnej jest zbędna, gdyż pozostają one już bez wpływu na treść niniejszego rozstrzygnięcia.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 oraz art. 108 § 2 w związku z art. 391 § 1 i z art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Roman Trzaskowski

Agnieszka Piotrowska

Karol Weitz

[SOP]

[ał]